Specialpedagogiska institutionen

Stockholms universitet

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Specialpedagogik som tvärvetenskap **30.0 Högskolepoäng**

Special Education in an Interdisciplinary Perspective **30.0 ECTS credits**

Kurskod:	UQ1SLY
Gäller från:	HT 2020
Fastställd:	2016-05-11
Ändrad:	2020-05-26
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Huvudområde:	Specialpedagogik
Fördjupning:	A1N - Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av institutionsstyrelsen vid Specialpedagogiska institutionen 2016-05-11, och senast reviderad 2020-05-26.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen krävs att studenten är antagen till speciallärarutbildningen inom Lärarlyftet II vid Stockholms universitet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
1MOD	Det specialpedagogiska samhällsuppdraget	7.5
2MOD	Utveckling i och av pedagogiska lärmiljöer	7.5
3MOD	Professionella samtal i specialpedagogiska sammanhang	7.5
4MOD	Vetenskapsteori och forskningsmetod inom specialpedagogik I	7.5

Kursens innehåll

Kursens övergripande syfte är att i relation till ett specialpedagogiskt innehåll fördjupa ett vetenskapligt förhållningssätt till pedagogiska verksamheter och vidareutveckla pedagogiska kunskaper och erfarenheter. I kursen belyses lagar och förordningar som reglerar relationen mellan specialpedagogisk policy och specialpedagogisk verksamhet samt betydelsen av lärmiljöns betingelser för lärande och utveckling. Vidare behandlas och problematiseras för speciallärarprofessionen centrala områden som professionella samtal i relation till extra anpassningar, särskilt stöd, pedagogiska kartläggningar, utredningar och åtgärdsprogram samt relevanta teorier och metoder inom det specialpedagogiska forskningsfältet.

Kursen introducerar fyra för speciallärarуppdraget centrala områden: Specialpedagogik och skolans styrning, Specialpedagogik i pedagogiska lärmiljöer, Specialpedagogik och professionella samtal samt Specialpedagogik som vetenskap.

Delkurs 1. Det specialpedagogiska samhällsuppdraget, 7,5 hp:
- samhällsuppdraget i relation till nationella, transnationella och internationella styrdokument av relevans för specialpedagogiska kunskaps- och verksamhetsområden,
- specialpedagogikens funktion och verksamheter, ur såväl ett nutida som ett historiskt perspektiv,
- funktionsnedsättningar, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter, utbildningspolitik och pedagogisk verksamhet,
- specialpedagogik i relation till professionell yrkesetik.

Delkurs 2. Utveckling i och av pedagogiska lärmiljöer, 7,5 hp:
- teoretiska grunder för speciallärarens arbete med elevers språk- och begreppsutveckling,
- pedagogiska förutsättningar för elevers språk- och begreppsutveckling,
- olika pedagogiska innebörder av grupp- och individanpassade undervisningsformer,
- strategier för professionell kunskaps- och kompetensutveckling.

Delkurs 3. Professionella samtal i specialpedagogiska sammanhang, 7,5 hp:
- teorier och centrala begrepp i utredande och rådgivande samtal med relevans för specialpedagogiska frågor,
- gruppsamtal och enskilda samtal med elever i syfte att undanröja hinder och förebygga svårigheter i olika lärmiljöer,
- det professionella samtalets förutsättningar och villkor med avseende på samverkan med berörda aktörer vid pedagogiska kartläggningar och utredningar för att utforma extra anpassningar och åtgärdsprogram,
- etik och bemötande i speciallärarens uppdrag som kvalificerad samtalspartner och rådgivare.

Delkurs 4. Vetenskapsteori och forskningsmetodik inom specialpedagogik I, 7,5 hp:
- vetenskapsteoretiska traditioner inom det specialpedagogiska forskningsfältet,
- metodologiska överväganden samt kvalitativa och kvantitativa metoder för insamling och bearbetning av data,
- sökning och analys av specialpedagogisk forskning samt utformning av en specialpedagogisk projektansökan,
- forskningsetiska aspekter i specialpedagogiska utvecklingsarbeten.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1. Det specialpedagogiska samhällsuppdraget, 7,5 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten med ett akademiskt språkbruk kunna:
- redogöra för det specialpedagogiska uppdraget i styrdokumenten ur ett nutida och ett historiskt perspektiv,
- kritiskt granska hur specialpedagogik som kunskapsområde har formats utifrån olika samhälleliga och vetenskapliga influenser,
- problematisera samhällsuppdragets innehåll i relation till utformandet av specialpedagogiska verksamheter och lärande för elever i behov av särskilt stöd, inbegripet funktionsnedsättningar och neuropsykiatriska svårigheter,
- analysera problem och frågor av specialpedagogisk relevans på verksamhets- och samhällsnivå samt reflektera över etiska aspekter i specialpedagogikens funktion i relation till mänskliga rättigheter och barns rätt.

Delkurs 2. Utveckling i och av pedagogiska lärmiljöer, 7,5 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- med stöd av teorier om elevers språk- och begreppsutveckling kritiskt diskutera speciallärarens förebyggande arbete,
- analysera och problematisera lärmiljöns betydelse för barns och elevers språk- och begreppsutveckling,
- självständigt granska grupp- och individanpassade arbetssätt och -former samt diskutera deras betydelse för barns och elevers utveckling,
- reflektera över sitt behov av ytterligare kunskap för fortsatt professionsutveckling.

Delkurs 3. Professionella samtal i specialpedagogiska sammanhang, 7,5 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- redogöra för centrala kommunikationsteoretiska begrepp samt kritiskt granska samtals- och grupprocess-teorier riktade mot utredande och rådgivande professionella samtal,
- genomföra och analysera samtal med barn och elever och kunna hantera mötessituationer präglade av över- och underordning,
- problematisera och värdera samtalets betydelse i relation till pedagogiska kartläggningar och utredningar för att utforma extra anpassningar och åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd, inklusive neuropsykiatriska svårigheter,
- reflektera över betydelsen av att bygga relationer och etablera förtroendefulla förhållanden i rollen som kvalificerad samtalspartner.

Delkurs 4. Vetenskapsteori och forskningsmetodik inom specialpedagogik I, 7,5 hp
För godkänt resultat på delkursen ska studenten kunna:
- identifiera några olika vetenskapsteoretiska utgångspunkter med relevans för specialpedagogik som vetenskapligt kunskapsområde,
- visa kunskaper om grunderna i kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder och datainsamlingstekniker samt bedöma deras lämplighet vid utformningen av en specialpedagogisk projektansökan,

- analysera och värdera forskning med specialpedagogisk relevans,
- reflektera över forskningsetiska aspekter i specialpedagogiska utvecklingsarbeten.

Undervisning

Undervisningen organiseras genom campusförlagda föreläsningar och seminarier, gruppdiskussioner via lärplattform, verksamhetsförlagda fältstudier (VFF) samt skriftliga gruppvisa och individuella arbeten. Muntliga redovisningar på seminarier är obligatoriska inslag i kursen. Närvaro är obligatoriskt vid de examinerande seminarierna.

Under kursens gång ges studenterna möjlighet att påverka kursens arbetssätt. Formativa och summativa utvärderingar sker i samband med varje delkurs. För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen. Kursbeskrivningen finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

Kunskapskontroll och examination

a) Examinationsformer
Delkurs 1 examineras dels genom en muntligt presenterad gruppuppgift, dels genom en individuell skriftlig examination.
Delkurs 2 examineras genom en individuell skriftlig examination.
Delkurs 3 examineras genom en individuell skriftlig examination.
Delkurs 4 examineras dels genom en muntlig och skriftlig gruppexamination, dels genom en individuell skriftlig examination.

Principerna för sammanvägning av de enskilda examinationsuppgifterna framgår av betygskriterierna.

b)Betygsskala
Betygsättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala:
A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt

Underkända betyg
Fx = Underkänd, något mer arbete krävs
F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

Gruppuppgift i delkurs 1 bedöms enligt en tvågradig betygsskala:
G = Godkänd
U = Underkänd

c) Betygskriterier
De skriftliga betygskriterierna meddelas studenterna vid kursstart.

d) Slutbetyg
För att få godkänt slutbetyg på kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser, betyget G på gruppuppgift i delkurs 1, fullgjorda obligatoriska uppgifter samt fullgjord närvaro enligt anvisningar.

Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning eller fullgörande av obligatoriska uppgifter. Studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

Bokstavsbetygen A-E omvandlas till siffrorna 5-1 och sammanräknas till ett medelbetyg där man också väger in det antal högskolepoäng som respektive delkurs utgör av hela kursens poängantal. Betyget på hela kursen sätts således genom ett viktat genomsnitt av kursdelarna. Gängse avrundningsregler tillämpas.

e) Examinationstillfällen och underkännande
För varje kurstillfälle ska i normalfallet minst tre examinationstillfällen erbjudas inom ett år. Det läsår kurstillfälle saknas ska minst ett examinationstillfälle erbjudas.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till prefekt, på delegation av institutionsstyrelsen.

Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f) Kompletteringsuppgifter
Komplettering av betyget Fx upp till godkänt betyg på examinationsuppgifter kan medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Uppgiften ska lämnas in inom en vecka efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator.

Vid godkänd komplettering av enklare formaliafel används betygen A-E. Vid godkänd komplettering av brister som gäller förståelsekaraktär används betygen C-E.

Övergångsbestämmelser

När en kurs är upphävd eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en period av tre terminer examineras enligt denna kursplan.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i denna kurs.

Övrigt

Kursen ges inom ramen för Speciallärarprogram som ingår i Läraryftet II, 90 hp, och huvudområdet är specialpedagogik.

Kurslitteratur

Aktuell kurslitteratur anslås på institutionens webbplats www.specped.su.se. Aktuell litteraturlista finns tillgänglig senast två månader före kursstart.